

CERINȚE PENTRU INTEGRAREA BAZELOR DE DATE PENTRU CERCETĂRI ARHEOLOGICE ÎN REPERTORIUL ARHEOLOGIC NAȚIONAL

În cazul săpăturilor de preventive și de salvare, limitările impuse din punct de vedere financiar și de timp, precum și necesitatea valorificării cât mai rapide a rezultatelor a dus la folosirea pe o scară tot mai largă a bazelor de date ca mijloc de inventariere a datelor arheologice.

Pentru ca informația cuprinsă de aceste baze de date să poată fi utilizată în sens cât mai larg, să fie accesibilă, trebuie ca acestea să cuprindă un set minimal de elemente care să permită integrarea acestor informații în Repertoriul Arheologic Național¹, ce poate fi considerat un "catalog general" al descoperirilor arheologice de pe teritoriul României. În fapt, Repertoriul Arheologic Național reprezintă o bază de date, ierarhizată pe trei nivele, care permite înregistrarea unei descoperiri arheologice de la informații generale despre localizare, până la detalii privind un anumit obiect sau complex.

Pentru compatibilitatea oricărui sistem de inventariere a descoperirilor arheologice cu Repertoriul Arheologic Național, trebuie respectate în general următoarele cerințe:

- Baza de date să fie creată într-un sistem de management al bazelor de date relațional (pentru aplicațiile în arheologie se folosește frecvent astăzi MS Access, care oferă utilizatorilor o bună accesibilitate, dar se pot folosi și alte sisteme: Paradox, FoxPro, SQL Sever, Oracle etc).
- Toate tabelele să conțină cel puțin o coloană – cheie primară, care să asigure unicitatea unei înregistrări și relaționarea corectă cu celelalte tabele. În general câmpul (câmpurile) ales drept cheie primară trebuie să conțină un set de date semnificativ pentru respectiva înregistrare (de ex. Codul unui sit, denumirea codificată a unei secțiuni, sigla unică a unui complex etc), fiind de evitat folosirea câmpurilor de numere generate automat.

---

¹ Instituit prin OG 43/2000 (modificată prin Legea 378/2001 și Legea 462/2003), art. 15.

- Pentru înregistrarea descoperirilor arheologice trebuie să existe cel puțin următoarele tabele: un tabel pentru localizarea sitului/obiectivului sau sectorului arheologic (în cazul șantierelor de mare amploare sau unde delimitarea siturilor nu este exactă) – denumit generic SIT, un tabel pentru înregistrarea informațiilor referitoare la secțiunile/suprafețele/casetele săpate – denumit generic SECȚIUNE, un tabel pentru înregistrarea complexelor arheologice – denumit generic COMPLEX, un tabel pentru înregistrarea materialului arheologic descoperit în săpătură – denumit generic OBIECT.
- Relațiile dintre aceste tabele sunt ierarhice, pornind de la tabelul SIT care poate avea mai multe înregistrări de SECȚIUNE, care la rândul ei poate cuprinde mai multe COMPLEXE sau OBIECTE.
- Pentru înregistrarea altor informații legate de respectivele descoperiri arheologice mai pot exista și alte tabele (pentru bibliografie, denumirea și descrierea fotografiilor/desenelor/planurilor, pentru înregistrarea unor coordonate topografice etc.) legate de cele menționate anterior.
- Toate relațiile între tabelele bazei de date trebuie să fie "one-to-many" sau "one-to-one".
- Tabelul SIT trebuie să conțină cel puțin următoarele câmpuri: cheie primară (codul sitului sau al sectorului, codul RAN etc), denumirea sitului/sectorului arheologic, codul RAN, localitatea, unitatea administrativă superioară, județul pe teritoriul cărora se află situl, codul SIRUTA al localității, toponimul sau adresa poștală, regimul de proprietate și numele proprietarului terenului, tipul de sit (așezare, necropolă etc.), coordonate geografice, topografice sau precizări referitoare la condițiile geo-morfologice (dacă acestea nu sunt înregistrate într-un tabel separat), instituția responsabilă de cercetarea arheologică, numele responsabilului de șantier, anul cercetării, descriere și observații legate de situl/sectorul respectiv, data introducerii/modificării în baza de date, numele și prenumele autorului înregistrării.
- Tabelul SECȚIUNE trebuie să conțină cel puțin următoarele câmpuri: cheie primară (codul secțiunii/suprafeței etc), cheie străină (cheia primară a tabelului superior ierarhic), câmpuri pentru dimensiunile respectivei secțiuni/suprafețe (lungime, lățime, adâncimea maximă la care s-a ajuns), data deschiderii și data

- închiderii secțiunii, specificații privind documentația, eventualele coordonate topografice (dacă acestea nu sunt înregistrate într-un tabel separat), descriere și observații legate de secțiunea/suprafața respectivă, data introducerii/modificării în baza de date, numele și prenumele autorului înregistrării.
- Tabelul COMPLEX trebuie să conțină cel puțin următoarele câmpuri: cheie primară (sigla complexului, sau codul secțiunii + sigla complexului etc), cheie străină (cheia primară a tabelului superior ierarhic), tipul complexului, dimensiuni (lungime, lățime), adâncimea la care a fost descoperit, data descoperirii, numărul de obiecte/piese descoperite în complex, specificații privind locul exact al descoperirii (carou, metri etc), documentația, eventualele coordonate topografice (dacă acestea nu sunt înregistrate într-un tabel separat), câmpuri pentru încadrarea cronologică a complexului (epocă, cultură, dată precisă sau datare relativă dacă este cazul), descriere și observații legate de complexul respectiv, data introducerii/modificării în baza de date, numele și prenumele autorului înregistrării.
  - Tabelul OBIECT trebuie să conțină cel puțin următoarele câmpuri: cheie primară (un anumit cod al materialului sau codul secțiunii + codul obiectului etc), cheie străină (cheia primară a tabelului superior ierarhic), sigla complexului din care provine obiectul, tipul, categoria și eventual subtipul în care se încadrează, materialul din care este confecționat, tehnica de fabricație sau decorare, dimensiuni (lungime, lățime, diametru etc), adâncimea la care a fost descoperit, data descoperirii, locul de păstrare, numărul de inventar provizoriu, numărul de obiecte identice înregistrate pe aceeași fișă, integritatea și starea de conservare a obiectului, specificații privind locul exact al descoperirii, documentația (dacă nu este înregistrată într-un tabel separat) câmpuri pentru încadrarea cronologică a obiectului (epocă, cultură, dată precisă sau datare relativă dacă este cazul), descriere și observații legate de obiectul respectiv, data introducerii/modificării în baza de date, numele și prenumele autorului înregistrării.
  - În cazul unei baze de date în MS Access, referitor la dimensiunile și tipul câmpurilor care conțin informațiile arheologice, acestea trebuie să fie în majoritate de tip „text”, de 255 de caractere (folosirea câmpurilor de tip “memo” să fie limitată doar la câmpurile de descriere).

- Câmpurile pe care se pot face sortări, statistici, interogări trebuie să aibă vocabular controlat (liste de termeni).